

22 maart 2026

IK BID VOOR HEN

Johannes 17

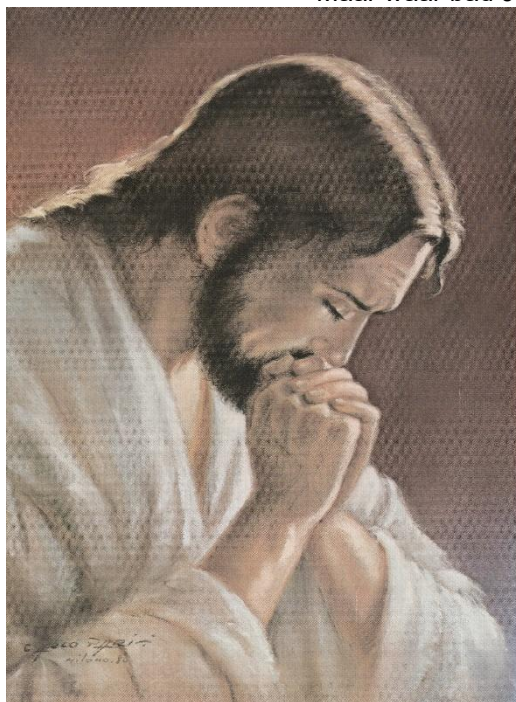
Kunt u zich een moment herinneren dat er voor u is gebeden, dat u uw naam hoorde noemen in een gebed? En weet je ook nog wat dat met je deed? (...) Uitzonderingen daar gelaten, maar meestal is het iets heel kostbaars als iemand voor je bidt. Het is ook fijn als mensen dat op een kaartje schrijven: 'we bidden voor je'. Maar dan moet je dat natuurlijk ook echt wel doen, want bidden voor iemand, dat is niets minder dan: iemands naam noemen voor God. Iemand aan God opdragen, hem of haar met je woorden bij God brengen. ... Dat is iets prachtigs wat je dan doet. Ik zou zeggen: maak veel gebruik van dit recht, van het voorrecht dat je elkaar mag opdragen, bij God mag brengen! God geeft ons hierin zoiets moois en kostbaars gegeven! Elkaar, die ander, in het gebed bij God brengen. We doen dat hier in de kerk, ook vanavond weer. Maar je mag het ook doen als je kring hebt: de namen van je medekringleden noemen voor God. Of als je bij elkaar op de koffie bent. Of als je met je gezin aan tafel zit, of misschien wel met je klein-kinderen aan tafel die zelf niet meer naar de kerk gaan en die het wel respecteren dat opa of oma aan tafel bidt. Het is mijn ervaring dat tijdens bezoeken bij mensen aan de rand van de kerk het soms best lastig kan zijn om iets met elkaar over het geloof te delen, maar als je dan aan het einde van zo'n gesprek voor de ander bidt, dan lijkt er soms iets in die laatste minuten te veranderen. Even gaat de hemel open..., en wordt de naam van die persoon bij God gebracht... Altijd even vragen hoor of die persoon dat wel wil. En ook niet gaan forceren, of het als een verplichte afsluiting zien waarin je tijdens dat gebed ook nog even gelijk vertelt wat je tijdens het gesprek niet aan de persoon had kunnen vertellen. Nee, dat allemaal niet. Maar denk niet te klein over wat er op zo'n moment van afsluitend gebed gebeurt: er wordt ten diepste niet iets afgesloten, nee, er wordt juist iets geopend. De hemel gaat open. En hij, zij, die misschien zo de boot afhoudt en druk is met zijn eigen dingen en God niet weet te vinden of van alles over de kerk heeft geklaagd..., deze persoon mag je door enkele eenvoudige woorden tot Gods troon brengen... je mag die man met al zijn kerkelijk commentaar of die vrouw met al haar geloofsblokkades bij God brengen.

En zoiets kostbaars gebeurde er ook op die avond, waarop Jezus met Zijn discipelen Pesach vierde. Het laatste Avondmaal. Jezus sloot de maaltijd af met gebed. Niet met stil gebed, maar een hardop uitgesproken gebed. Een gebed, waarin Hij de discipelen noemde. 'Ik bid voor hen'. Maar ook een gebed, waarin Hij u en mij heeft genoemd. Vers 20: 'Ik bid niet alleen voor dezen

(die discipelen die met Jezus aan tafel zaten), maar ook voor hen die door hun woord in Mij geloven zullen. Dat zijn wij! Ook voor ons is door Zelf Jezus gebeden, kan je je dat voorstellen? Probeer het even voor je te zien. (Sluit desnoods je ogen om het te zien.) En probeer het te horen: daar bij dat laatste Avondmaal, vlak voor Jezus' vangenneming en kruisiging, daar sloot Jezus de maaltijd af door voor u te bidden. 2000 jaar geleden... daar in Jeruzalem... heeft Jezus voor ons hier in 2026 in de Dorpskerk gebeden..., heeft Hij u en jou met Zijn woorden de hemel ingebracht, voor Gods troon gebracht. 'Ik bid U ook voor hen die door het woord van de discipelen in Mij zullen geloven.' Je bent genoemd in de voorbede... door Jezus Zelf.

Maar waarvoor heeft Jezus dan gebeden?

Dat is altijd iets waar je goed over moet nadenken als je voor iemand bidt: wat bid je? Wat is voor deze persoon belangrijk? Wat heb je in dat uurtje dat je bij hem of haar bent geweest, gezien aan wat er in hem leeft, wat er zich bij haar afspeelt? Nu, je bent ook maar gewoon eenvoudige bidder natuurlijk – ga de lat voor jezelf ook niet te hoog leggen – Jezus' voorbede is waarschijnlijk veel mooier geweest dan onze soms zoekende gebeden. Maar waar bad Jezus dan voor? Nu, in dit gebed hoor ik

vier dingen. Hij bidt tot de Vader of Hij de discipelen wil bewaren. Hij bidt voor hen om Vaderlijke bescherming. Of God de Vader hen wil bewaren voor 'de boze' (vers 15). Jezus bidt ook voor hen of de Vader hen wil heiligen. Dat is: of God hen wil voorbereiden, bekwamen tot de taak die zij straks hebben.. Jezus bidt ook dat zij één mogen zijn, en niet op de manier 'dat ze een beetje met elkaar door één deur kunnen', nee, het gaat om een heel bijzondere en heel diepe eenheid. En tenslotte bidt Jezus (vers 24): 'Vader, Ik wil dat waar Ik ben, ook zij zijn die Gij Mij gegeven hebt, opdat zij Mijn heerlijkheid zien die U Mij gegeven hebt'. Jezus bidt dat Zijn leerlingen straks ook in die hemelse heerlijkheid zullen delen. Jezus wil niet dat Hij straks zonder hen in die hemelse heerlijkheid zal verblijven. 'Zij moeten er ook bij zijn!' Anders is het feest, de eeuwige

vreugde, niet compleet. Wat een gebed hè?...

Zullen wij de gebedspunten even met elkaar langsgaan? 'De punten langsgaan', dat klinkt wat zakelijk, maar ik bedoel: zullen wij eens gaan luisteren wat Jezus op Zijn hart had voor ons, daar op dat moment voor die gruwelijke kruisweg?

Vers 11: 'Ik ben niet meer in de wereld, maar dezen zijn in de wereld, en Ik kom naar U toe. Heilige Vader, bewaar hen die U Mij gegeven hebt in Uw Naam.' En in vers 15 opnieuw: 'Ik bid niet dat U hen uit de wereld wegneemt, maar dat U hen bewaart voor de boze'.

Bewaard worden voor de boze. Voor het kwaad. Jezus bidt zoiets als: 'bewaart U hen voor de satan. Voor verleidingen. Voor gemakzucht. Voor oppervlakkigheid. Voor het doven van het geloofsvuurtje. Voor schijnwaarden waardoor hun geloof de verkeerde kant opbuigt,

of van binnen uitholt. Want dit is blijkbaar een reëel en een groot gevaar, als Jezus dit hier als eerste gebedspunt noemt.

Nu, je ziet het ook in de kerkgeschiedenis dat dit gevaar steeds aanwezig is geweest. Dat boek van de kerkgeschiedenis kent heel wat zwarte bladzijden, bladzijden waar ik graag iets zou willen weglakken. Hoe de eeuwen door het geloof soms zo oppervlakkig is geweest... Hoe macht ook in de kerk zoveel kapot heeft gemaakt en mensen heeft verblind... Hoe er vroom werd gezongen en ondertussen heel wat werd verzwegen... Hoe steeds weer bepaalde geloofswerkelijkheden opnieuw moesten worden ontdekt omdat die werden vergeten... Hoe de eigen waarheid soms zo belangrijk was ten koste van andere meningen, of zelfs ten koste van de Waarheid... Wat is het geloof de eeuwendoor kwetsbaar gebleken, bedreigd, een prooi voor de boze!

Maar merk je dat ook niet soms bij jezelf? Het geloof heb je toch niet bepaald in je broekzak, is mijn ervaring. Het is soms zo'n worsteling. Het dreigt soms zo weg te vloeien, te verdampen. We hadden het afgelopen woensdag op de Gesprekskring erover dat er zoveel prikkels zijn, zoveel aandachtsvelden die je afleiden, die er voor zorgen – niet dat je gelijk ongelovig wordt – maar wel: dat je er niet zoveel aan denkt, dat je zoveel met je gedachten ergens anders zit, dat die diepe verbondenheid met God soms helemaal niet zo diep gaat en dat je besef van afhankelijkheid en je vertrouwen niet altijd zo heel groot zijn. En ook word je soms zo heen en weer geslingerd door alle informatie en alle vragen en ook crises. Dat dus.

Er wordt tegenwoordig veel gewaarschuwd voor beïnvloeding: door reclames op social media, de dingen die je krijgt te zien vanwege bepaalde algoritmes..., de desinformatie die op het internet rondgaat..., de hackers die de verkiezingen manipuleren..., de eenzijdige verhalen waardoor bepaalde groepen mensen radicaliseren met alle gevaren van dien..., maar 2000 jaar voordat dit allemaal zo zichtbaar werd, is al door Jezus al uitgebeden dat wij echt bewaard moesten blijven. Want die manipulatie, inmenging, desinformatie, beïnvloeding, verstrooiing, is al zo oud als de kerk oud is. Het is letterlijk uit den boze. En eigenlijk begon dat natuurlijk al in het paradijs: die halve waarheden en die mooie vooruitzichten waarmee de slang de vrouw overtuigde en vervolgens ook haar man erin mee nam. Wees er daarom op bedacht. Wees zuiver. Dommel niet in slaap, terwijl het geloofsvlammetje van je fakkel langzaam uitdooft. Nee, blijf dicht bij de Heere en bij Zijn woorden. Want dat Jezus hier als eerste voor heeft gebeden, dat zegt wat...

Maar wat mooi: Jezus heeft er dus voor gebeden dat wij bewaard blijven. Ik denk daarbij ook aan Petrus. Petrus zei dapper tegen Jezus, voordat Jezus gevangen genomen zal worden: 'Ik zal, ik wil, U kunt op mij rekenen...' Jezus wees hem erop dat het heel anders zou gaan..., drie keer zal Petrus Hem verloochenen..., maar Jezus zei nog iets: 'Ik heb voor je gebeden, Petrus, dat je geloof niet zal ophouden'. En dat is Petrus' redding geweest. Het gebed dat wij bewaard zullen worden. Nu, dat geeft mij in dit alles - alle ernst, dreiging, gevaren - moed: wij bevinden ons te midden van allemaal machten en krachten, invloedssferen, maar al deze dingen en al deze omstandigheden zijn op dat moment aan de Avondmaalstafel door Jezus voor Gods troon gebracht.

Jezus bad dat de hemelse Vader de discipelen zal bewaren... en – dat is het tweede gebedspunt – dat Hij hen zal heiligen. Vers 17: 'heilig hen door Uw waarheid. Uw woord is de waarheid'.

Heiligen, dat betekent 'apart zetten'. Apart zetten voor een specifiek doel, namelijk: voor de dienst aan God. In de tijd van de tempel werden de priesters geheiligd, maar ook de voorwerpen die in de tempel werden gebruikt en ook de offerdieren. Zij werden zorgvuldig afgezonderd voor God. Niet meer bestemd voor algemeen dagelijks gebruik. Nee: voor God, om God daarmee te eren en te dienen. Ze moesten daarom zuiver zijn, schoon, gaaf, want: bestemd voor de allerhoogste God. Nu, zo bidt Jezus uit dat Zijn leerlingen geheiligd zullen worden. Niet gewoon met een vlekje en een plekje eraan, want 'dat is bij iedereen toch het geval?', maar gereinigd door het bloed van Christus. Vergeven en begenadigd. Niet gewoon maar onderdeel van de wereld, maar: voor God bestemd.

Ik moet denken aan hoe Paulus de gemeenteleden van Rome oproept in zijn brief (Romeinen 12:1) – dat zij voor God een levend, *heilig en welgevallig offer* zullen zijn. Tot een liefelijke reuk, een heerlijke geur voor God, zoals van de offers in het Oude Testament werden gezegd. We zijn en blijven gewone mensen hoor. Wij zijn geen haar beter dan de rest. Wij weten het ook niet beter. Maar daarom bidt Jezus voor ons: *heiligt U* hen, Vader! Zorg ervoor dat hun leven niet opgaat in alle alledaagsheid, maar dat het een liefdesoffer is voor U. Geef dat hun gedachten niet alle kanten opgaan en gekaapt worden, maar dat hun gedachten op U zijn gericht. Maak het werk van hun handen tot een kunstwerk voor U. En bestuur al die woorden die op een dag uit hun mond komen, laat die woorden de mensen om hen heen zegenen en U de lof brengen. Heilig hen, Vader! Dat zij in Mijn voetstappen gaan, zichzelf verliezend, opofferend, dienend, want (vers 19): Ik *heilig Mijzelf voor hen, opdat ook zij geheiligd zijn in de waarheid*.

En weet u wat ik nu zo mooi vind: die discipelen die op dat moment erbij aan tafel zaten toen Jezus dit bad..., die zijn inderdaad geheiligd. De hemelse Vader heeft de woorden van Zijn Zoon verhoord. De discipelen hebben namelijk na Pasen en Pinksteren hun leven aan God toegewijd. Hun leven als een levend, heilig en welgevallig offer gegeven, om het met de woorden van Paulus te zeggen. Hoe kan het ook anders? Want zou God dit gebed van Zijn Zoon niet verhoren?

Nu, u en ik zijn misschien niet zo ontzettend heilig, voor ons gevoel. Maar er is om onze heiliging gebeden, dat God dat in ons zal uitwerken... en daar houd ik mij in alle strijd en mislukkingen met vertrouwen maar aan vast.

En Jezus bidt voor onze eenheid. En dan niet zomaar een eenheid. Nee, Jezus bidt (vers 21): *opdat zij allen één zullen zijn, zoals U, Vader in Mij en Ik in U, dat ook zij in Ons één zullen zijn, opdat de wereld zal geloven dat U Mij gezonden hebt*. Ziet u hoe diep die eenheid gaat waar Jezus voor ons om bidt: een eenheid die Hij vergelijkt met de eenheid tussen Hem en Zijn Vader. Het gaat er dus niet alleen om dat er een fijne sfeer heerst in de gemeente. En dat de verschillende kerken in een dorp geen concurrent van elkaar zullen zijn. En dat wij met elkaar een diaconale actie op touw zullen zetten. Allemaal prachtige dingen..., maar het gaat Jezus in Zijn gebed om een nog veel diepere eenheid: *dat zij in Ons één zullen zijn*.

Dat zij in Ons één zijn... Jezus bidt ons Gods liefde binnen. Wij worden door Jezus gebed opgenomen, meegenomen in die altijd stromende liefde tussen Vader en Zoon: dat zij in Ons één zullen zijn. God is liefde. En God is één. En daarom kan het niet anders, of wij zullen dat ook zijn. We hoeven daarbij niet precies hetzelfde te zijn en te denken en te voelen. In God Zelf zijn Vader en Zoon ook niet hetzelfde, we spreken als kerk over de *Drie-enige* God. Verscheidenheid, diversiteit, dat past ook bij ons mensen. Zo zijn wij door God bedacht en gemaakt. Wij hoeven dus niet precies hetzelfde te zijn en te denken en te voelen, maar er is iets wat Jezus hier bovenuit bidt: dat zij één zijn in Ons. Want God is één.

Jezus bidt uit: 'dat ook zij in Ons één zullen zijn, opdat de wereld zal geloven dat U Mij gezonden hebt'. Opdat de wereld zal geloven dat U Mij gezonden hebt, want de eenheid van de kerk is een bewijs van de waarheid van het geloof. Jezus is één met de Vader... en wij mogen door Hem één zijn met God... Jezus deelt in de liefde van de Vader en de Vader ontvangt de liefde van de Zoon en wij mogen door Jezus delen in die liefde tussen Vader en Zoon... maar als de wereld niets van die eenheid en die liefde ziet..., hoe kan zij dan in die ene liefdevolle God geloven? Zending en oecumene, het geloof uitdragen en het werken-aan-de-eenheid horen daarom bij elkaar. Ze kunnen niet zonder elkaar. Onze woorden over Christus en ons samenleven in Christus moeten overeenstemmen. Niets is immers zo schadelijk voor het uitdragen van het geloof, als de woorden verschillen van de daden. Dat laat vaak diepe sporen na..., generaties lang soms.

Een kerk die niet één is, maar verdeeld en opgeknipt, dat is daarom geleefde Godslastering, zo zei eens een theoloog heel scherp. Want als wij in God mogen zijn en God is één..., dan kan het niet zijn dat wij verdeeld zijn. Dat is vloeken. Misbruik van Gods Naam Die over ons uitgesproken is.

Je kunt er behoorlijk droevig van worden als je zoveel voorbeelden ziet die laten zien dat die eenheid onder christenen ver te zoeken is, of wanneer het een wel heel oppervlakkige eenheid is die alleen maar kan bestaan als men niet teveel de diepte ingaat met elkaar. En het raakt je toch diep dat er soms echt wordt gebeden om eenheid en dat men elkaar toch niet begrijpt, niet kan volgen... en dat de wegen dan alsnog uiteengaan. Wat zitten wij vast in onze onmacht, in onze schuld, in onze verblindings. We zijn wat die eenheid betreft zo diep afhankelijk van het werk van Gods Geest. Wij hebben dat gebed van Jezus om de eenheid zo hard nodig, want zelf zijn wij woordeloos, stemmeloos, vaak zo machteloos...

Maar ook even iets anders: als ik nu zie dat op Yonah onze jeugdvereniging jongeren van meerdere kerken zijn... en dat drie-vier van onze kringen worden bezocht door mensen uit verschillende gemeenten... en dat er volgende week vespers in deze kerk worden gehouden door meerdere kerkgenootschappen samen... en ik kan nog heel wat meer dingen noemen..., zouden dit dan misschien kleine tekenen zijn dat het gebed van Jezus door Zijn hemelse Vader toch is verhoord? Deze voorbede is een dankgebed waard.

'Ik in hen en U in Mij, opdat zij volmaakt één zijn. Eén in ons'. Laten wij vanwege dit grote verlangen van Jezus, elkaar als christenen blijven opzoeken, ontmoeten, vasthouden in Christus. Zoek het niet in overeen-

komsten, afspraken, gelijke meningen, uit hetzelfde hout gesneden enzovoort...: *maar ben ik in Christus, is dat mijn verlangen... en wil de ander in Christus zijn... en mogen wij dan samen in Christus zijn en samen door Christus in God.* 'Ik in hen en U in Mij, opdat zij volmaakt één zijn.'

Het laatste gebedspunt van Jezus is dat wij voor altijd bij Hem mogen zijn. Vers 24: '*Vader, Ik wil dat waar Ik ben ook zij bij Mij zijn die U mij gegeven hebt, opdat zij Mijn heerlijkheid zien die U Mij gegeven hebt.*' Vindt u dat niet prachtig? De Zoon bidt of u en ik in Zijn heerlijkheid mogen delen, dat wij daar straks ook helemaal van mogen genieten. Hij staat er op, als zijnde de Zoon: 'Vader, Ik wil...' Hij staat erop. Of beter misschien gezegd: Jezus staat er voor in. Hij wil voor ons *instaan*. Want dat vind ik zo bijzonder: Jezus bidt al deze woorden, al deze prachtige gebedspunten voor ons daar aan die Avondmaalstafel, terwijl Hij Zich daarna zal uitleveren om gekruisigd te worden. En dan zullen al diegenen die zojuist in het gebed door Hem zijn genoemd, wegvluchten. Petrus zal het straks zelfs uitroepen dat hij Jezus niet kent, dat hij niets met Hem te maken heeft. Nu, voor deze bange, zwakke volgelingen bidt Jezus. Dat zij bewaard worden. Dat zij geheiligd worden, toegewijd zullen zijn. Dat zij één zullen zijn. En dat zij straks ook voor eeuwig in de eeuwige liefde en heerlijkheid van Hem mogen zijn. Wat zit er een ontzettend diepe liefde en diep verlangen in dat gebed van Jezus verscholen, denkt u ook niet? Wat is de Heere Jezus bijzonder sterk op dat bewaren, op die heiliging en op die eenheid van Zijn volgelingen gericht! *Dit* is het waarom Hij naar de aarde kwam. *Dit* is het waarom Hij nu Zijn Vader om bidt. En *dit* is het waarom Hij Zichzelf nu zal gaan geven tot in de dood. Het mocht Hem alles kosten!

En daarom geeft mij dat gebed van Jezus zoveel vertrouwen! Want ik kan mijzelf en de hele kerk niet bewaren. We zijn toch zo vaak zo'n gemakkelijke prooi voor de boze. Maar hoor wat daar in die bovenzaal aan de Avondmaalstafel intens wordt uitgebeden: *Vader, bewaar hen!*' ... En ook al wil ik mijzelf wel geven aan God, toewijden aan God, tegelijkertijd vind ik het zo lastig en zo spannend om mijzelf te verliezen, maar hoor Jezus bidt verder voor u en mij: '*Vader, heiligt U hen; Ik heilig Mijzelf voor hen.*' ... En ik zoek wel de geloofseenheid met die ander, we maken wel stappen met elkaar, maar wat zijn er vaak blokkades in onszelf, in die ander, in situaties, in de geschiedenis. Maar hoor Jezus nog verder bidden: '*Vader, maakt U hen één, zoals wij één zijn!*'

Dat Jezus hier zo voor ons aan het bidden is, dat geeft mij ook hoop. En vertrouwen. En rust. Rust in al dat gedoe van eenheid van gelovigen en eenheid van kerken. Rust in deze wereld vol spanning en chaos. Rust in mijn eigen zoeken en pogen en falen als gelovige. Ik rust in Zijn gebeden. Want er is voor u en mij gebeden. Ook de kerk van 2026 is daar aan de Avondmaalstafel genoemd. Wij zijn in Gods nabijheid gebeden door de Zoon van God Zelf.

Dat gebed zal toch niet onbeantwoord blijven?